

Rapport 2001:1

Drogvaneundersökning 2001

Fotomontage: Martin Ekström

Drogvanor hos unga

Resultatet av en enkätundersökning i årskurs 9 samt gymnasiets andra årskurs i Lund 2001.

LUND

ATAD Prevention Center, Lund
Alkohol, Tobak och Andra Droger
www.droginfo.com

Denna rapport är från undersökningen i grundskolans årskurs 9 och gymnasieskolans andra årskurs i Lund och är framtagen av Samordningsgruppen för drogprevention i Lunds kommun.

Samordningsgruppen för drogprevention i Lund består (år 2001) av:

Helena Berlin, Kultur & Fritid
Ulla Jonsson, Personalförvaltningen
Jörgen Nilsson, Polisområde Mellersta Skåne
Thomas Lundqvist, Rådgivningsbyrån i Narkotikafrågor
Ulf Ljungberg, Kultur & Fritid
Marianne Ehinger, Utbildningsförvaltningen
Karin Bertilsson, Utbildningsförvaltningen
Karin Osbeck, Socialförvaltningen
Kent Gullstrand, Socialförvaltningen
Hans-Martin Hansen, Kultur & Fritid
Olle Nessow, Barn och Skola Söder
Lars Persson, Barn och Skola Öster
Lisbeth Månsson, Barn och Skola Norr
Richard Wastenson, Studenthälsan

Förord

Att undersöka och presentera ungdomarnas drogvanor är inget självändamål för oss. Undersökningen är en del av en medveten strategi för förändring. Undersökningen ger oss en uppfattning om de sammanhang som ungdomar konsumerar droger i, vilka bruks- och missbruksmönster som finns och en uppskattning av konsumtionsnivån. Med den kunskap som drogvaneundersökningarna ger tillsammans med annat, kan vi utveckla och stödja arbetssätt som är väl avpassade för situationen i vår kommun.

Utifrån vad vi fått fram ur de senaste drogvaneundersökningarna satsar vi mer på att arbeta med metoder för att stödja vuxna som finns naturligt med våra barn och ungdomar, att ge dem ökade kunskaper och färdigheter. Detta gäller framförallt föräldrar men även alla professionella och ideella vuxna som arbetar i skola, fritid, kultur, föreningar med mera.

Det är fortfarande mer än en fjärdedel av ungdomarna i årskurs två på gymnasiet som har använt narkotika, två tredjedelar av niorna tror att de kan få tag på narkotika, man dricker stora mängder alkohol redan vid unga år osv.

Samordningsgruppen för drogprevention

LUND

ATAD Prevention Center, Lund
Alkohol, Tobak och Andra Droger
www.droginfo.com

Bakgrund

I samband med att Länsamrådsgruppen Drogförebyggarna och CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) presenterade sin drogvaneundersökning 1996 och att Lunds kommun i samarbete med Polisen 1997 beslöt att intensifiera arbetet kring droger i Lund bestämdes att det skulle genomföras en drogvaneundersökning 1997. I den kommunala handlingsplanen för droguppföljning från 1998 fastslogs att undersökningar kontinuerligt skulle genomföras bland ungdomar. 1999 genomfördes den senaste lokala skolundersökningen.

Genomförande 2001

Samordningsgruppen för drogprevention i Lund ansvarar för genomförandet i samarbete med berörda skolor. Det praktiska arbetet från samordningsgruppens sida har genomförts av Ulf Ljungberg, Kultur & Fritid.

På grundskolorna har socialsekreterare skola/fält svarat för undersökningen och på gymnasiet skollärdning och/eller kurator. Undersökningen genomfördes under vecka 12, 2001 på samtliga skolor.

Metod

Undersökningen genomförs som en helundersökning (alla elever ombeds fylla i enkäten) i årskurs nio i grundskolan och år två på gymnasiet. Metodiken är likadan som gäller CAN:s årliga riksundersökning. Själva formuläret och frågeställningarna är till stora delar hämtade från CAN-undersökningen. Eleverna stoppar formuläret i ett kuvert och försluter detta. Kuvertet öppnas sedan inte förrän vid bearbetningen för att på så sätt garantera anonymiteten. Vid genomförandet finns ett bortfall av klasser i årskurs nio beroende på att de deltar i CAN:s riksundersökning. Övrigt bortfall är elever som är sjuka eller av andra orsaker inte är närvarande i skolan vid undersökningstillfället. Vid bearbetningen har också ett antal enkäter som är överdrivet ifyllda tagits bort enligt samma kriterier som används i den nationella undersökningen. I bortfallsstudier som gjorts av CAN ser man att de som inte varit närvarande i regel har mer avancerade alkohol-, tobaks- och narkotikavanor. Mot bakgrund av detta kan sägas att tillförlitligheten i undersökningen är god och att siffrorna förmodligen inte är "högre" än i verkligheten.

Statistik är statistik och skall användas försiktigt. Siffrorna skall framförallt användas i jämförelser över tid i Lund för att få en uppfattning om drogutvecklingen bland ungdomar. Jämförelser kan även göras med undersökningar som genomförts enligt samma metod vid samma tidpunkt på året, t.ex. CAN:s årliga undersökningar.

Resultat

Detta är resultatet från den tredje drogvaneundersökningen som genomförs i samordningsgruppens regi. Förutom dessa kan undersökningarna jämföras med Drogförebyggarna/CAN undersökning i årskurs 9, 1995.

Att bedöma skillnader i resultatet är svårt och orsakerna kan vara många. Vi har en besvärlig narkotikasituation i Lund som förmodligen är orsaken till att vi har många förhöjda siffror inom det området.

LUND

Befolkningssammansättningen i kombination med närheten till Danmark kan vara en orsak till alkoholsiffrorna. Detta innebär på inget sätt att vi stillatigande skall acceptera detta, utan bör ses som motiv för ökade insatser.

På flera platser i rapporten används begrepp som relaterar till ”cl 100% alkohol/år. För att få en uppfattning av konsumtionens storlek kan sägas att 150 cl 100% alkohol per år motsvarar 5 burkar starköl eller 30 cl starksprit i månaden. 500 cl 100% alkohol per år motsvarar 25 cl starksprit per vecka.

I kolumner i tabeller och i förklaringar i diagram är inte alltid fullständiga referenser till vilken undersökning som avses utsatta. Nämns inget årtal är det 2001. Nämns ingen ort är det Lund.

Högstadiet

I Lund fanns vid undersökningstillfället 17 högstadieskolor med elever i årskurs nio. Med få undantag är eleverna vid dessa skolor bosatta inom kommunen.

Materialet bygger på totalt 738 (664 år 1999) elever. Fyra hela klasser föll bort eftersom de medverkade i riksundersökningen. Ca 15% av eleverna var av olika orsaker inte närvarande i skolan vid undersökningstillfället. Därutöver har enkäter sållats bort enligt de kriterier som används i riksundersökningen. Kvar i materialet finns således 738 elever.

Tobak

Trots att det enligt lag numera inte är tillåtet att sälja tobaksvaror till ungdomar under 18 år är rökning inget ovanligt i denna ålderskategori. Anmärkningsvärt är att 59% av rökarna i årskurs nio köper cigaretterna själv.

Tabell 1 *Tobaksvanor Procentuell fördelning efter kön*

	Pojkar 97	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 97	Flickor 99	Flickor 01
Har aldrig rökt	39	33	41	33	43	39
Röker	15	20	11	27	19	18
Därav dagligrökare	57	62	63	51	40	47
Föräldrar känner till rökning	50	41	44	28	27	43
Snusar	5	7	12	1	0	1

LUND

Alkohol

Andelen elever som är alkoholkonsumenter ligger över riksnivån både vad gäller pojkar och flickor. Av pojkarna i undersökningen är 87% (85% 1999 och 84% 1997) alkoholkonsumenter och av flickorna 88% (81% 1999 och 86% 1997). I årets riksomfattande CAN-studie är andelen konsumenter 75% (73% 1999) bland pojkar och 78% (79% 1999) bland flickor.

Tabell 2 Medelkonsumtion av olika alkoholdrycker i cl av respektive dryck

	Pojkar 97	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 97	Flickor 99	Flickor 01
Folköl	1946	2361	982	821	714	633
Starköl	1105	1338	1434	587	562	467
Vin	198	152	217	235	176	217
Sprit	193	282	265	183	222	255

Ungefär 59% (60% 1999) har varit berusade och medelålder vid första berusningstillfälle är 13,8 år (13,7 1999) för pojkar och 13,8 år (13,7 1999) för flickor.

Av pojkarna är det 33% (42% 1999) och av flickorna är det 31% (32% 1999) som uppger att de dricker sig berusade ”varje” eller ”nästan varje gång” de dricker alkohol.

Hembränd sprit är i förhållandevis låg grad förekommande i Lund. Andelen som druckit hembränd under de senaste 12 månaderna utgör för pojkar 20% (26% 1999) och för flickor 21% (23% 1999). I årets CAN-studie är motsvarande siffror för riket ungefär 35%.

4% av eleverna har använt läkemedel tillsammans med alkohol i berusningssyfte (4% 1999 och 8% 1997).

Föräldrar

Något som ”stack ut” i resultaten redan 1997 var att föräldrarna i större utsträckning i Lund än i andra undersökningar hade en högre grad av inblandning i ungdomarnas alkoholvanor. I de senaste undersökningarna finns därför med några ”föräldrafrågor”.

Vanligast förekommande plats ungdomarna drack alkohol på senast var ”hemma” (28%) och ”hemma hos någon annan” (48%).

Av ungdomarna i undersökningen uppger 75% (72% 1999) att deras föräldrar vet om att de dricker.

LUND

Tabell 3

Medelkonsumtion i cl 100% alkohol efter Känner dina föräldrar till att du använder alkohol

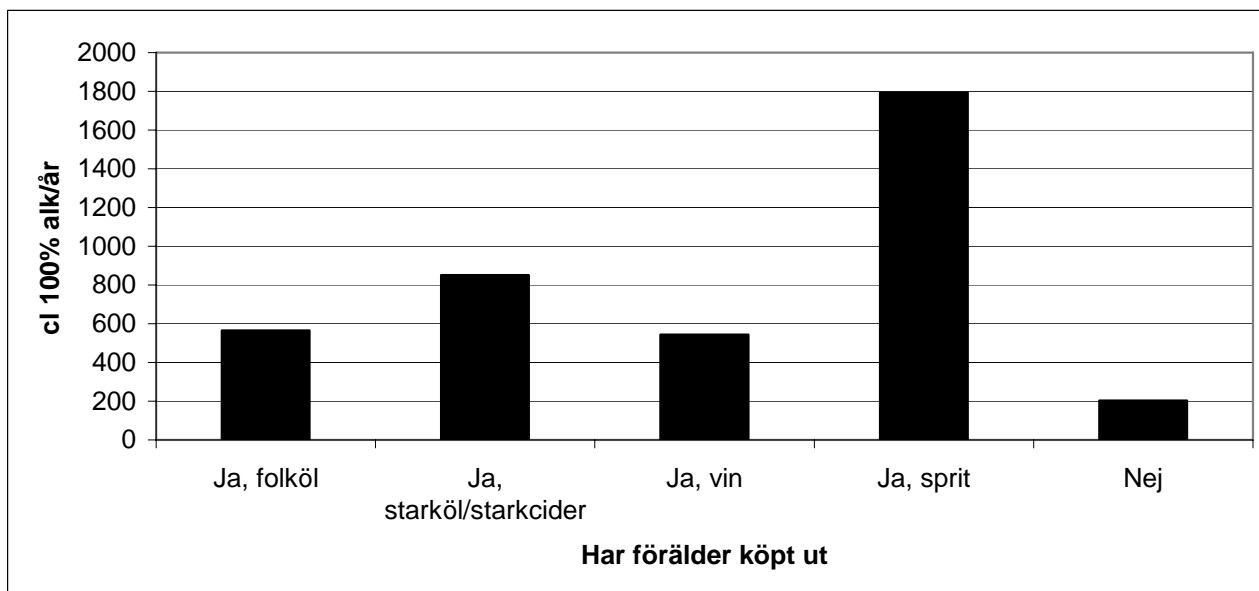
	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 99	Flickor 01
Nej	235	312	261	204
Ja, men bara en liten del av det jag dricker	442	396	244	487
Ja, men bara ungefär hälften av det jag dricker	798	656	831	340
Ja, allt jag dricker	264	339	86	213

50% (49% 1999) av ungdomarna uppger att deras föräldrar tycker att man inte alls skall dricka alkohol.

79% (75% 1999) av ungdomarna har ingen förälder som köper ut åt dem.

Diagram 1

Medelkonsumtion cl 100% alkohol/år efter Har det hänt att dina föräldrar köpt ut alkohol åt dig

En av flera riskfaktorer är att vistas i centrum under sena kvällar.

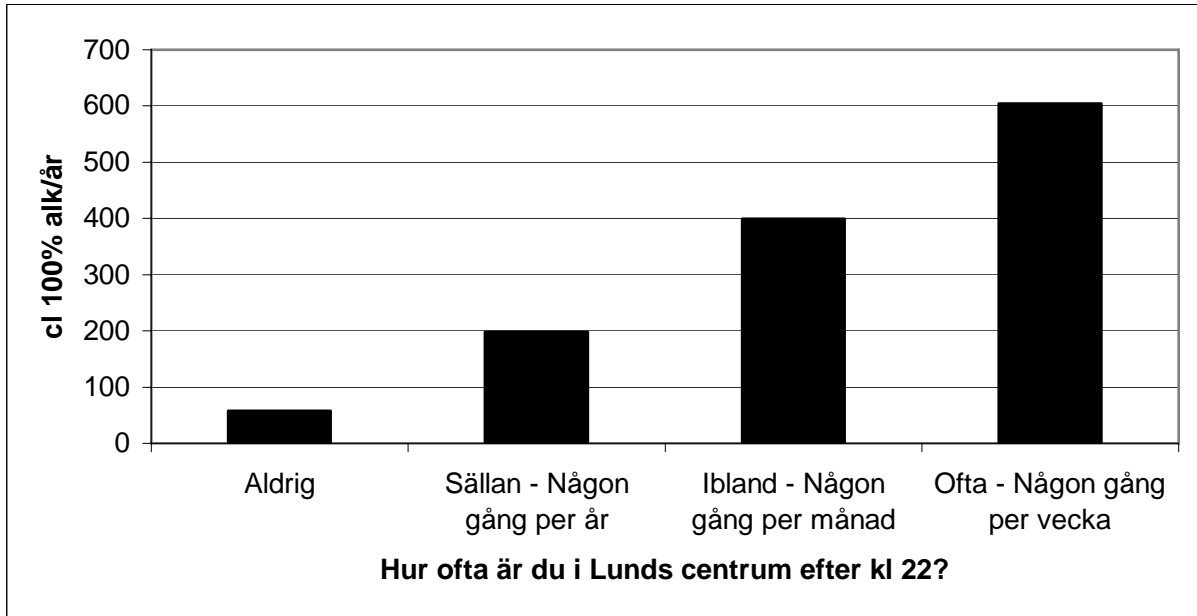

LUND

Diagram 2

Medelkonsumtion cl 100% alkohol efter År i Lunds centrum efter klockan 22:00

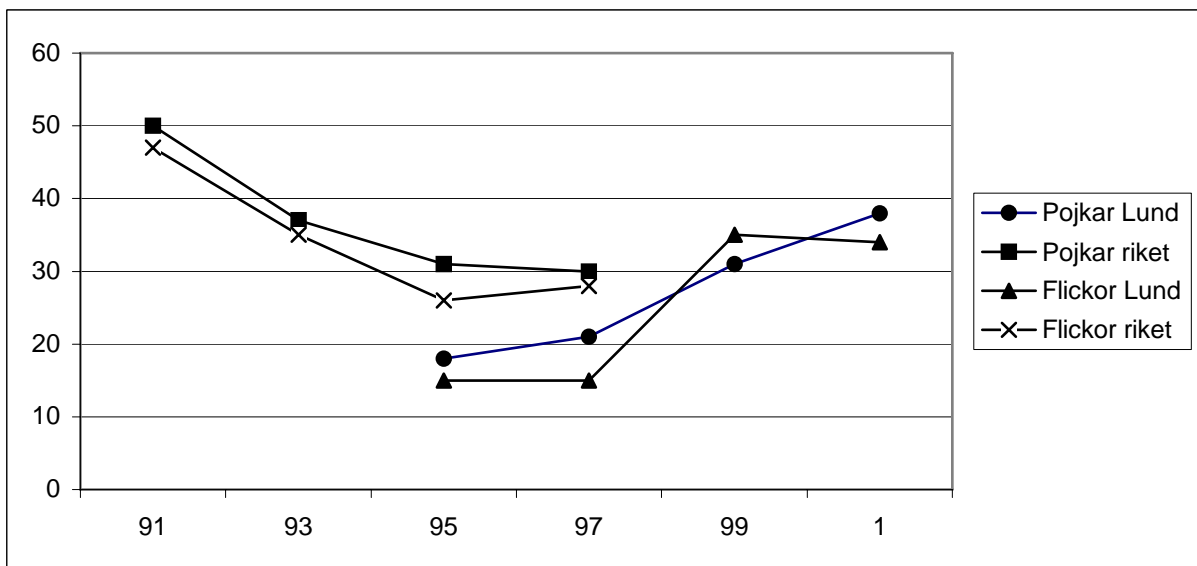

Narkotika

Diagram 3

Tror inte de kan få tag på narkotika

Procentuell fördelning efter kön

LUND

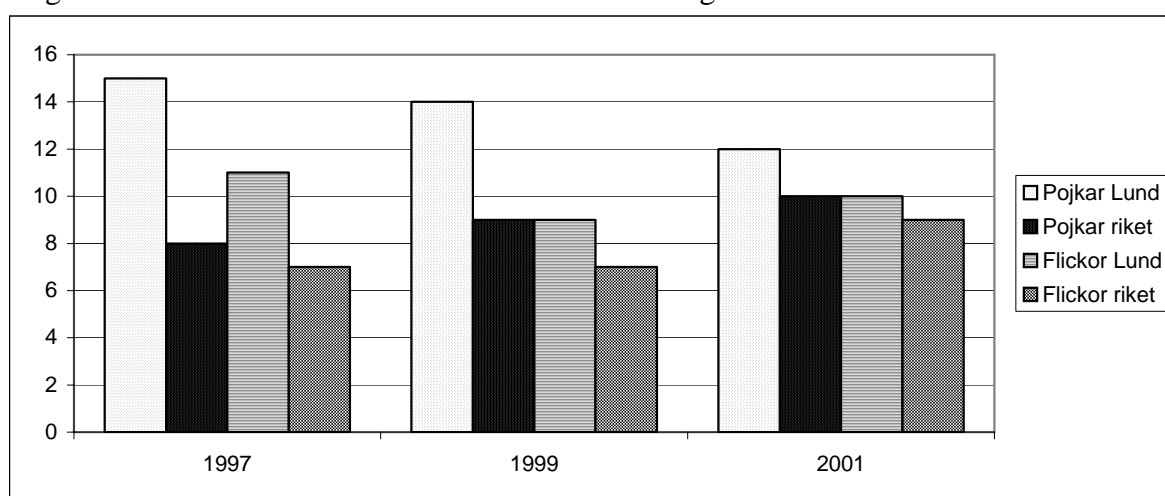
Andelen ungdomar i årskurs nio som inte tror att de kan få tag på narkotika minskar något jämfört med 1999.

Hasch och marijuana är de mest använda preparaten.

Medelålder vid narkotikadebuten är 13,7 år (14,5 1999) för pojkar och 14,2 år (14,4 1999) för flickor.

Narkotikaerfarenheten är fortfarande hög bland ungdomar i Lund jämfört med övriga landet.

Diagram 4 *Har använt narkotika* Procentuell fördelning

Ungdomar som någon gång har använt narkotika har en högre medelkonsumtion av alkohol än de ungdomar som inte har använt narkotika.

Tabell 4

Medelkonsumtion cl 100% alkohol efter Har du någon gång använt narkotika?

	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 99	Flickor 01
Ja	843	950	697	908
Nej	206	217	106	150

Narkotika skaffas ofta med hjälp av kamrater som bjuder eller säljer. Okända personer står dock för en ökad andel av försäljningen.

LUND

Tabell 5

Hur har du skaffat narkotikan?

Procentuell fördelning efter kön bland de som använt narkotika

	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 99	Flickor 01
Köpt av en okänd	11	26	3	18
Skaffat på annat sätt	7	2	13	0
Köpt av någon jag hört talas om men inte känner	4	9	3	8
Köpt av kamrater	33	33	27	34
Köpt av någon annan jag känner	20	12	20	26
Langat själv / Fått eller köpt för att sälja	11	7	0	5
Blivit bjuden av kamrater	57	47	57	55
Blivit bjuden av vuxen person	4	0	3	13

Skolan och dess närhet samt Malmö tycks inte vara platser där ungdomar skaffar narkotika i någon större utsträckning. Vanligare förekommande tycks det vara att skaffa narkotika i Köpenhamn/Danmark och i Lund.

Tabell 6

Var har du skaffat narkotikan?

Procentuell fördelning efter kön bland de som använt narkotika

	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 99	Flickor 01
I skolan eller på skolgården	7	12	17	3
Skolans närhet	11	9	7	5
Lund	26	63	53	42
Malmö	4	14	7	24
Köpenhamn/Danmark	33	42	13	39
Annat ställe	41	16	17	39

Andra droger

Dopingpreparat förekommer i stort sett inte alls bland niorna i Lund. Endast ett par individer har uppgett att de använt sådana medel.

Vad gäller icke narkotikaklassade medel visar årets undersökning t.ex. att 3% använt poppers (amylnitrit) och 5% använt lustgas (dikväveoxid).

LUND

Gymnasiet

I Lund finns sex gymnasieskolor, Katedralskolan, Spyken, Vipeholmsskolan, Polhemskolan, Carl Adolph Agardhgymnasiet och Magleskolan.

Alla skolor har elever från andra kommuner. I denna rapport redovisas resultatet från de elever som är bosatta i Lunds kommun. Generellt kan sägas om skillnaderna mellan elever från Lund respektive de från andra kommuner att lundaeleverna har något högre "narkotikasiffror" och något lägre "alkoholsiffror" än sina kamrater från andra kommuner.

Totalt har 1297 av 1554 elever (83%) svarat på undersökningen. Totalt 780 elever (varav 381 pojkar och 389 flickor) är bosatta i Lund. 11% (14% 1999) är "överåriga" i jämförelse med "normalåldern" för årskurs två. Ungefär 1% (2% 1999) är yngre.

Tobak

De övre tonåren är den ålder då flest röker och snusar. Bland den vuxna befolkningen röker ungefär 17% av männen och 21% av kvinnorna (ULF, SCB 2000). I undersökningen ser vi att vi har ungefär lika många rökare som tidigare, men dessvärre är fler dagligrökare.

Tabell 7 Tobak Procentuell fördelning efter kön

	Pojkar 97	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 97	Flickor 99	Flickor 01
Har aldrig rökt	27	32	25	30	27	29
Röker	26	27	29	31	33	30
Därav dagligrökare	61	39	55	60	43	51
Snusar	17	15	22	1	1	1

Alkohol

Elevernas ålder

Av eleverna i årskurs två på gymnasiet har en del hunnit bli myndiga. Undersökningen genomförs i slutet av mars vilket skulle innebära att ca en fjärdedel av de som är födda under 1983 samt de ca 11% av samtliga elever som är äldre legalt kan köpa dels folköl i butiker och dels kan de legalt bli serverade alkohol på restaurang. De elever som är födda 1982 eller tidigare har en 47% (60% 1999) högre alkoholkonsumtion än sina yngre kamrater.

Konsumtion

Eleverna i tvåan har en omfattande alkoholkonsumtion. Den totala konsumtionen motsvarar ungefär ett värde av nästan fyra miljoner kronor (kostnad beräknad på butiks och systempriser, hänsyn har ej tagits till eventuell illegal sprit eller restaurangpriser).

Värt att notera är pojkarnas högre konsumtion 2001 samt att folkölet ökat i andel.

LUND

Tabell 8 Medelkonsumtion av olika alkoholdrycker i cl av respektive dryck/år
 Antal cl dryck efter kön

	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 99	Flickor 01
Folköl	3325	5668	1123	1415
Starköl	4786	4516	2351	1187
Vin	380	334	713	452
Sprit	571	429	347	265

Tabell 9 Medelkonsumtion av olika alkoholdrycker i cl 100% alkohol/år
 Antal cl 100% alkohol/år efter kön

	Pojkar 97	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 97	Flickor 99	Flickor 01
Folköl	151	90	179	24	29	45
Starköl	234	209	248	87	97	65
Vin	93	58	33	73	45	45
Sprit	152	196	172	78	112	106
Summa	630	553	632	262	283	261

Hembränd sprit

Liksom för niorna i Lund är konsumtionen av hembränd sprit relativt låg i jämförelse med riket. I Lund har ungefär en fjärdedel (en tredjedel 1999) av ungdomarna i gymnasiets andra ring druckit hembränd sprit det senaste året. För andra delar av landet är det betydligt större andel som druckit hembränd sprit (43% bland mönstrande pojkar 1999).

Konsumtionsindex

Konsumtionsindex är ett sätt att dela in eleverna i olika grupper efter hur mycket de dricker. För att få en uppfattning av konsumtionen kan sägas att 150 cl 100% alkohol per år motsvarar 5 burkar starköl eller 30 cl starksprit i månaden. 500 cl 100% alkohol per år motsvarar 25 cl starksprit per vecka.

Tabell 10 Konsumtionsindex Procentuell fördelning efter kön

	Pojkar 97	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 97	Flickor 99	Flickor 01
Ickekonsument av alkohol	5	7	6	4	4	8
< 50 cl 100%alk/år	12	13	14	24	26	18
50-149 cl 100%alk/år	15	15	15	21	22	21
150-299 cl 100%alk/år	14	11	19	19	19	23
300-499 cl 100%alk/år	12	17	16	15	11	14
500-999 cl 100%alk/år	21	19	16	11	10	11
> 1000 cl 100%alk/år	21	17	14	7	8	5
Summa	100	100	100	100	100	100

Berusning

Ungefär 85% (85% 1999) har varit berusade och medelålder för första berusningen är ungefär 14,2 år (14,5 år 1999). För pojkar ligger debuten vid 14,0 år och för flickor vid 14,4 år. Att gymnasieelevernas medeldebutålder är högre än i högstadiundersökningen beror på att fler haft sin första berusning vid högre ålder eftersom eleverna är två år äldre.

Åldern vid första berusning har ett tydligt samband med vilken omfattning konsumtionen har. Ju tidigare berusningsdebut ju högre total alkoholkonsumtion.

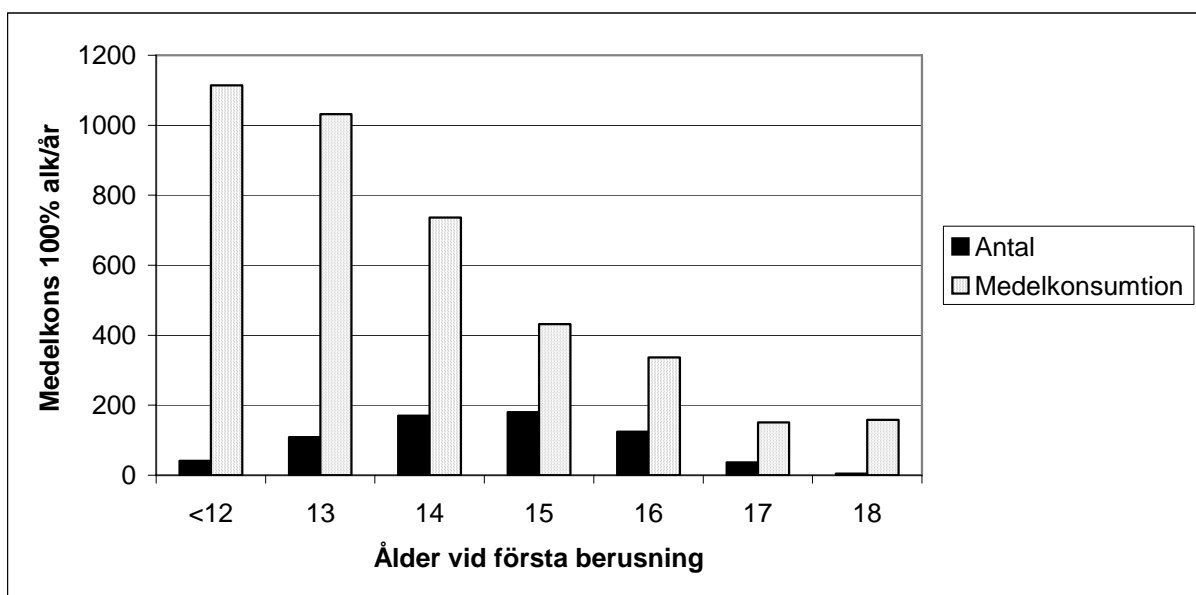
65% (62% 1999) av pojkarna och 59% (53% 1999) av flickorna uppger att de dricker sig berusade "varje" eller "nästan varje gång" de dricker alkohol.

Tabell 11 *Andel som varit berusade och Medelålder vid första berusning*
 Procentuell fördelning efter kön

	Pojkar 97	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 97	Flickor 99	Flickor 01
Har inte varit berusad %	13	15	11	14	15	15
Har varit berusad %	87	85	89	86	85	85
Medelålder vid första berusning	14,3	14,1	14,0	14,7	14,5	14,4

Diagram 5

Medelkonsumtion cl 100% alkohol efter Första berusningsålder

LUND

ATAD Prevention Center, Lund
Alkohol, Tobak och Andra Droger
www.droginfo.com

Tillgängligheten

Ungdomarna får huvudsakligen tag på alkoholdrycker på två sätt. Dels är det genom kamrater och kamraters syskon, och dels är det från de egna föräldrarna.

Föräldrar

Medelkonsumtionen av alkohol varierar ganska kraftigt i förhållande till hur ungdomarna uppfattar sina föräldrars beteende och attityder. Några punkter:

- Ungefär 16% (20% 1999) av föräldrarna bjuder *aldrig* sina ungdomar på alkohol. Ungefär 19% (25% 1999) bjuder ofta.
- Ju mer och oftare föräldrar bjuder sina ungdomar på alkohol desto högre konsumtion har de. De ungdomar vars föräldrar "bjuder ofta" dricker mer än dubbelt så mycket som de vars föräldrar inte bjuder alls.
- Nästan 54% (60% 1999) av ungdomarna har ingen förälder som köper ut åt dem.
- De ungdomar vars föräldrar köper ut t.ex. starköl eller sprit dricker totalt mer än dubbelt så mycket som de vars föräldrar inte gör det.
- De som uppfattar att föräldrarna tycker att "Det gör inget om man dricker sig full ibland", dricker nästan tre gånger så mycket som de som uppfattar sina föräldrars budskap som "De tycker inte man ska dricka sig full i min ålder". Om man har föräldrar som "Tycker inte att det gör något att man dricker, bara man inte dricker sig full" hamnar mitt emellan i konsumtion.

Läkemedel

Ungefär 6% (6% 1999) av ungdomarna har använt sömn- eller lugnande medel utan att de fått det förskrivet av läkare. 7% (10% 1999) av flickorna och 3% (5% 1999) av pojkarna uppger att de använt läkemedel tillsammans med alkohol för att berusa sig. Huvudsakligen uppger de att de använt vanliga värktabletter (Ipren, Alvedon, Panodil etc.), men även sömn- eller lugnande medel har använts.

Narkotika

Vi har förmodligen sedan länge haft ett mycket omfattande narkotikamissbruk i Lund. Även bland ungdomar verkar det ha varit så att många har testat och under en period har använt narkotika. I undersökningarna från 97, men även 95 i årskurs 9, låg narkotikasiffrorna mycket högt i förhållande till Sverige i övrigt. Det var fler som använt narkotika, man använde vid fler tillfällen osv.

LUND

Tillgänglighet

Tabell 14 Vilket/vilka slags narkotika tror du att du kan få tag på?
 Procentuell fördelning efter kön

	Pojkar 97	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 97	Flickor 99	Flickor 01
Tror inte de kan få tag på narkotika	12	20	19	13	22	25
Hasch	71	75	74	60	68	65
Marijuana	66	71	72	52	62	59
Skunk	Uppg sakn	27	33	Uppg sakn	13	15
Cannabisolja	17	16	16	6	8	8
Amfetamin	39	36	28	26	29	20
Ecstasy	41	45	43	31	38	34
Kokain	18	17	17	10	14	11
Crack/Base	10	9	12	7	6	7
Vitt heroin	12	10	10	6	8	7
Brunt heroin/rökheroin	20	14	15	11	17	8
Opium	12	10	11	4	4	7
Morfin eller liknande	14	16	11	8	7	9
Metadon	9	8	8	5	6	6
LSD	40	48	38	29	38	27
Psilocybin eller liknande	4	6	8	2	3	3
Annan typ av narkotika	5	5	2	2	4	1
GHB	Uppg sakn	Uppg sakn	13	Uppg sakn	Uppg sakn	7

Andelen ungdomar som tror att de kan få tag på narkotika är relativt oförändrad sedan 1999, totalt sett sjunker siffran. Dock är det fortfarande runt 80% av 17-18 åringarna som tror att de kan.

Narkotikaerfarenhet

Andelen ungdomar som använt narkotika någon gång ökar. För pojkar är det 33% (30% 1999 och 32% 1997) och för flickor 24% (22% 1999 och 18% 1997).

Fortfarande är det framförallt cannabispreparat man har använt. Bland pojkarna med narkotikaerfarenhet är det 14% (41% 1999 och 41% 1997) som någon gång använt annan narkotika än cannabis, och bland flickorna 17% (43% 1999 och 27% 1997). Huvudsakligen är det amfetaminderivat som använts.

Det är också liksom tidigare år så att många använder cannabis en period och inte bara testat en eller ett par gånger. Närmare hälften (43%) av de som använt cannabis har använt det fem eller fler gånger.

LUND

Tabell 15 Vilket eller vilka slag av narkotika har du använt?
 Procentuell fördelning efter kön och år bland de som använt narkotika

	Pojkar 97	Pojkar 99	Pojkar 01	Flickor 97	Flickor 99	Flickor 01
Hasch	92	85	84	77	83	80
Marijuana	76	76	72	77	73	68
Skunk	Uppg sakn	32	30	Uppg sakn	29	20
Cannabisolja	10	4	4	3	5	2
Amfetamin	21	14	6	8	13	14
Ecstasy	13	11	8	8	8	13
Kokain	7	4	4	3	5	4
Crack/Base	1	3	1	0	1	1
Vitt heroin	3	0	0	3	0	0
Brunt heroin/ Rökheroin	13	1	0	11	4	0
Opium	4	4	1	3	3	1
Morfin eller liknande	2	6	4	2	5	1
Metadon	1	0	4	2	0	1
LSD	17	19	4	8	11	11
Psilocybin el liknande	2	5	2	2	0	3
Annan typ av narkotika	9	6	4	10	1	2
Vet ej	1	1	0	0	3	0
GHB	Uppg sakn	1	2	Uppg sakn	1	0

Debut

Medelåldern för då man använder narkotika första gången är 15,5 år (strax under 15 år 1999). Det första preparatet är i 99% (90% 1999) av fallen någon form av cannabis. De övriga mest amfetaminderivat (pojkar 0,83%, flickor 2,35%).

Var och hur man får tag på narkotika

Vanligen får ungdomarna tag på narkotika genom att de köpt av eller blivit bjudna av kamrater.

De flesta som använt narkotika får tag på den i Lund (56%), ganska få i eller kring skolan (13% 2001, 15% 1999). Drygt en fjärdedel uppger att de använt narkotika på en annan plats och i kommentarer anges ofta semesterresor och studier utomlands. 44% uppger att de fått tag på narkotika i Köpenhamn/Danmark, ofta med kommentaren ”Christiania”.

Andra droger

Liksom i årskurs nio är det bara några enstaka elever som uppgett att de använt någon form av dopingmedel, kring 1%.

12% av eleverna i tvåan uppger att de använt ett icke narkotikaklassat berusningsmedel. De preparat som använts är liksom i årskurs nio poppers (6% 2001 mot 4% 1999) samt lustgas (4% 2001, frågan om lustgas är ny).

Samband mellan drogkonsumtion

Ett samband som alltid diskuteras är rökningens betydelse för annan drogkonsumtion. Det finns ett tydligt samband mellan rökning och andra droger. Även om orsakssambanden inte är tydliga kan man använda rökning som ”uppmärksamhetssignal”.

Tabell 16 Narkotikaanvändning Procentuell fördelning efter rökning

	Har använt narkotika 1999	Har använt narkotika 2001	Har ej använt narkotika 1999	Har ej använt narkotika 2001
Röker dagligen	63	65	36	35
Har slutat röka	57	48	43	52
Har bara provat att röka	14	19	85	81
Har aldrig rökt	7	4	93	96
Samtliga	26	29	74	71

Diagram 6 Medelkonsumtion cl 100% alkohol efter rökning

